

EPV Energia Oy, Energiavarasto, Laihia ympäristövaikutusten arviointiselostus
EPOELY/1351/2024

Lausunnot ja mielipiteet

Koosteesta on poistettu oheismateriaalit, linkit ja henkilötiedot.

Lausunnot

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue

Liikenteellisten vaikutusten arviointi vaikuttaa riittävältä. Hankkeella ei arvioida laskennallisesti noin 1—2 vuotta kestävästä rakentamisaikaa lukuun ottamatta olevan liikenteellisiä vaikutuksia. Huomautamme, että maantieverkon kunnossa pysymiseen (erityisesti yhdystie 17429) tulee kiinnittää rakentamisen aikana huomiota. Mahdollisista maantieverkon parantamistarpeista esimerkiksi muuntajakuljetuksiin liittyen tulee olla hyvissä ajoin yhteydessä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen liikenne- ja infrastruktuurivastuualueeseen. ELY-keskus huomauttaa, ettei sillä kuitenkaan ole mahdollisuutta osallistua parantamistoimenpiteiden kustannuksiin.

Etelä-Pohjanmaan liitto

Etelä-Pohjanmaan liitto pitää myönteisenä Suomen ensimmäisen CO₂-akkuteknologiaan perustuvan energianvarastointilaitoksen kehittämistä Pohjanmaan alueelle. Lausunnossaan Etelä-Pohjanmaan liitto ottaa kantaa YVA-selostuksessa esiteltyyn Etelä-Pohjanmaalle sijoittuvaan sähkönsiirron vaihtoehtoon ja sen maakuntakaavan tavoitteiden mukaisuuteen. YVA-selostuksessa kuvataan Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavan vaiheita ja hyväksymistä. Liitto täydentää kuvausta siltä osin, Etelä-Pohjanmaan maakuntahallitus päätti kokouksessaan 17.12.2024 maankäyttö- ja rakennuslain (201 §) mukaisesti määrätä maakuntavaltuuston hyväksymän Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavan 2050 tulemaan voimaan.

Voimaan tultuaan Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050 on kumonnut aiemmin hyväksytyt voimassa olleet Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavat kokonaisuudessaan. Maakuntakaavasta on jätetty Vaasan hallinto-oikeuteen kahdeksan valitusta, joiden käsittely etenee hallinto-oikeuden määrittämien aikataulujen mukaisesti. Liitto on YVA-ohjelmasta antamassaan lausunnossa tuonut esiin, että ”energiavarastohankkeen suunnittelussa on keskeistä huomioida Etelä-Pohjanmaan vireillä olevan maakuntakaavan ajankohtainen tilanne”. Liitto toteaa, että YVA-selostuksessa on Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavasta osin vanhentunutta ja ristiriitaista tietoa. Hankkeen jatkosuunnittelussa liitto pyytää edelleen kiinnittämään huomiota voimassa olevan maakuntakaavan huomioimiseen.

Kärnesojanmaan luonnonsuojelualue

YVA-selostuksesta puuttuu maakuntakaavan merkintöjen luettelosta ja kuvauksesta maakuntakaavassa Kärnesojanmaalle Ilmajoelle osoitettava luonnonsuojelualueen merkintä. Merkinnän suojelumääräyksen mukaan ”alueella ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, jotka saattavat vaarantaa alueen suojeluarvoja. Alueella voidaan kuitenkin valtion luonnonsuojeluviranomaisen niin salliessa toteuttaa alueen suojeluarvojen säilyttämiseksi ja palauttamiseksi tarkoitettuja toimenpiteitä. Alueella on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus”.

Hankkeen sähkönsiirtoreitti kulkee Kärnesojanmaan luonnonsuojelualueen vieressä, suojelualueen suuntaisesti noin 30 metrin etäisyydellä. YVA:n mukaan muutoksen suuruus suojelualueelle on keskisuuri kielteinen ja vaikutusten merkittävyys kohtalainen kielteinen. YVA:n mukaan voimajohtoaukean puuston poistolla on vaikutusta alueen valoisuuteen ja kosteusolosuhteisiin,

vaikka raivaustoimet eivät suojelualueelle yltäisikään. Vaikutusten lievennystoimenpiteenä esitetään suojeluun varatun kiinteistön merkitsemistä maastoon selkein huomiomerkein ennen rakennustoimien aloittamista ja sähköpylväiden sijoittelua siten, että Kärmesojanmaan METSO -arvoille ei aiheudu vahinkoa. Etelä-Pohjanmaan liiton mukaan hankkeen jatkosuunnittelussa tulee ottaa käyttöön YVA:ssa esitetyt lieventämistoimenpiteet, jotta maakuntakaavassa alueelle annettu suojelumääräys toteutuu. Jatkosuunnittelussa on huomioitava alueen status maakuntakaavassa osoitettavana luonnonsuojelualueena ja alueelle annettava suojelumääräys.

Orisbergin-Kylkisalonnevan luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeä alue

YVA-selostuksen mukaan sähkönsiirtoreitti sivuaa Orisbergin-Kylkisalonnevan luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeää aluetta. Liitto huomauttaa, että alueen rajausta on muutettu maakuntakaavan laadinnan aikana siten, että myös Kylkisalonnevan arvokas suoalue sisältyy rajaukseen. Näin ollen suunniteltu sähkönsiirtoreitti kulkee maakuntakaavan luonnon monimuotoisuusalueen läpi sen eteläosassa.

YVA-selostuksen mukaan mm. Kylkisalonnevan arvokkaan suoalueen "elinympäristöjen yhtenäisyyteen ja pirstoutumiseen kohdistuva vaikutus on suuri. Suunnitellun sähkönsiirtolinjan rakentamisella arvioidaan olevan suuri kielteinen vaikutus näiden kuvioiden huomionarvoisiin luontotyyppeihin". Arviointitulokset koskee vain lausunnon kohteena olevaa hanketta. Kyseiselle maakuntakaavan luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeälle alueelle ja Kylkisalonnevan ympäristöön kohdistuu lisäksi yhteisvaikutuksia useiden suunnitteilla olevien energiahankkeiden sähkönsiirrosta. Esimerkiksi Kylkisalonnevan yli on suunnitteilla kolme erillistä uutta ilmajohtoa.

YVA:n yhteisvaikutusten arvioinnissa ei ole arvioitu yhteisvaikutuksia ko. alueen luontoarvoihin. Liitto arvioi, että huomioden pelkästään lausunnon kohteena olevan hankkeen suuriksi kielteisiksi arvioidut vaikutukset, ovat yhteisvaikutukset paikallisesti todennäköisesti erittäin suuria kielteisiä, mikäli kaikki suunnitteilla olevat siirtolinjat toteutuvat. Maakuntakaavassa annetaan luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeille alueille suunnittelumääräys, jonka mukaan tulee mm. välttää luontoympäristön pirstoutumista ja huomioida maa- ja metsätalouselinkeinot. Useiden rinnakkaisten uusien ilmajohtojen toteuttaminen ei ole maakuntakaavan suunnittelumääräyksen mukainen ratkaisu.

Ekologiset yhteydet

YVA-selostuksen mukaan "maakuntakaavassa määrätään maankäytön suunnittelussa ekologiset yhteydet tunnistettavaksi ja turvattavaksi tavalla, joka mahdollistaa lajiston liikkumis- ja levittäytymistarpeet. Voimajohdon reitti on kartoitettu, ja vaikutukset on arvioitu kartoitetulta alueelta luvussa 11. Tämän hankkeen yhteydessä aluetta ei ole kartoitettu maakuntakaavan laajuudessa, minkä vuoksi vaikutusten merkittävyyttä yhtenäiseen metsä- ja suoalueeseen sekä ekologiseen yhteyteen ei ole arvioitu". Liitolle jää osin epäselväksi, mitä tarkoitetaan sillä, että aluetta ei ole kartoitettu maakuntakaavan laajuudessa ja miksi vaikutusten merkittävyyttä yhtenäisiin metsä- ja suoalueisiin sekä ekologisiin yhteyksiin ei ole arvioitu. Maakuntakaavan suunnittelumääräys ekologisten yhteyksien huomioimisesta ei tarkoita, että maastoinventointeja olisi tehtävä koko hankkeen ekologisiin yhteyksiin arvioidulta vaikutusalueelta.

Etelä-Pohjanmaan liitto on jo YVA-ohjelmasta antamassaan lausunnossa tuonut esiin maakunnallisen viherrakenneselvityksen (Etelä-Pohjanmaan viherrakenne ja ekosysteemipalvelut) sekä sen, että selvityksen tuloksia voi hyödyntää arvioitaessa hankkeen vaikutuksia maakunnallisesti merkittäviin ekologisiin yhteyksiin, ja että paikkatietoaineisto on saatavissa Etelä-Pohjanmaan liitosta. Vielä YVA-ohjelmassa arvioinnin toteuttamista kuvattiin näin: "hankealue nivoutuu osaksi Etelä-Pohjanmaan laajoja yhtenäisiä metsäalueita. Hankkeen vaikutukset ekologisiin verkostoihin arvioidaan asiantuntija-arviona. Arvioinnin pohjana käytetään mm.

maakuntakaavojen ekologisten verkostojen tarkastelua ja muuta karttatarkastelua esimerkiksi metsän peitteisyydestä”.

YVA:n yhteisvaikutusten arvioinnissa on arvioitu yleisellä tasolla hankkeiden yhteisvaikutuksia ekologisiin yhteyksiin ja todettu esim., että eri hankkeiden sähkönsiirtoreitit voivat aiheuttaa mm. ekologisten yhteyksien katkeamista. YVA:n mukaan ”ekologisten yhteyksien suojelun riittävään tiheyteen tulee kiinnittää huomiota kokonaisuutena monen eri hankkeen muodostamalla alueella”, minkä sisältö jää epäselväksi. Maakuntakaavan suunnittelumääräyksen mukaan ”maankäytön suunnittelussa on tunnistettava alueen ekologiset yhteydet ja turvattava ne tavalla, joka mahdollistaa lajiston liikkumis- ja levittäytymismahdollisuudet. Tunnistettujen ekologisten yhteyksien alueella olevat nykyiset maa- ja metsätalousalueet tulee lähtökohtaisesti säilyttää maa- ja metsätaloustaloudessa.” Liitto pitää ekologisten yhteyksien huomioimista hankkeen jatkosuunnittelussa välttämättömänä, jotta maakuntakaavan suunnittelumääräys myös yhteyksien turvaamisen osalta toteutuu myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioiden.

Maa- ja metsätalouteen kohdistuvat vaikutukset

Maakuntakaavan koko maakuntaan annettavassa sähkönsiirron suunnittelua ohjaavassa suunnittelumääräyksessä määrätään siitä, että ”sähkönsiirtolinjat tulee toteuttaa maa- ja metsätalouden, asutuksen sekä luonnon monimuotoisuuden kannalta mahdollisimman vähäisin vaikutuksin”. YVA-selostuksen mukaan suunnitellun sähkönsiirron vaikutukset sekä metsätalouteen että peltoviljelyyn arvioidaan suuruudeltaan keskisuuriksi kielteisiksi, jolloin vaikutukset ovat merkittävyydeltään suuria kielteisiä.

Huolimatta arvioinnissa todetuista suurista kielteisistä vaikutuksista, ei YVA-selostuksen kappaleessa 17 esitetä lainkaan toimenpiteitä metsätalouteen ja peltoviljelyyn kohdistuvien haitallisten vaikutusten ehkäisemisestä ja lieventämisestä. Kappaleeseen liittyvissä lieventämistoimenpiteissä tuodaan esiin mm. kaavoitukseen liittyviä seikkoja, jotka eivät koske sähkönsiirtoa, jolle ei laadita kaavaa. Liitto tuo esiin, että YVA:n mukaan hankkeen suurimmat vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen ja maankäyttöön, mm. maa- ja metsätalouteen, aiheutuvat nimenomaan sähkönsiirron toteuttamisesta, jolloin siihen kohdistuvia lieventämistoimenpiteitä olisi pitänyt esittää osana arviointia.

Arvokkaat maisema-alueet ja merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt

Etelä-Pohjanmaan liitto huomauttaa, että maisema-alueiden ja kulttuuriympäristön kohteiden arvioinnissa viitataan osin aiempien maakuntakaavojen mukaisiin alueisiin (mm. kuva 18-8, taulukko 18-4). Näitä alueita on päivitetty osana maakuntakaavan valmistelua, ja jatkossa vaikutusten arviointia tulee tehdä suhteessa voimassa olevassa Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050:ssa osoitettuihin maisema-alueisiin ja rakennettuihin kulttuuriympäristöihin. Vaikka YVA:ssa esitetään maisema-alueista ja rakennetuista kulttuuriympäristöistä osin vanhentunutta tietoa, on arvioitavien kohteiden sijainnit ja rajaukset hankkeen vaikutusalueella riittävän samankaltaiset, jotta arviointi perustuu liiton mukaan oikeisiin tietoihin arvoalueista.

Liitto pitää hyvänä, että arvioinnin tueksi on laadittu näkyvyysalueanalyysi ja valokuvasovitteita, vaikkakin valokuvasovitteiden laatu (resoluutio) on YVA-selostuksessa erittäin heikko. Kahrakuusentietä otetuissa havainnekuvin etualan olemassa olevat voimalinjat hallitsevat kuvaa, ja kuvien perusteella on vaikea arvioida arvioinnin kohteena olevan uuden sähkönsiirtolinjan vaikutuksia. Liitto pitää erittäin hyvänä, että maisemaan kohdistuvien yhteisvaikutusten arviointiin on lisätty kartta ja taulukko hankkeen vaikutusalueelle sijoittuvista muista sähkönsiirtosuunnitelmista sekä muista yhteisvaikutuksia aiheuttavista maankäytön suunnitelmista. YVA:ssa sähkönsiirtoreitin ympäristössä sähkönsiirtolinjan aiheuttama muutoksen suuruus maisemaan ja kulttuuriympäristöön arvioidaan kokonaisuudessaan keskisuuriksi kielteiseksi. Arvokkaiden maisema-alueiden osalta

vaikutukset arvioitiin merkittävyydeltään vähäisiksi kielteisiksi, tai vaikutuksia ei arvioitu aiheutuvan lainkaan, pl. Ilmajoen Alajoen valtakunnallisesti arvokas maisema-alue.

YVA-selostuksessa on arvioitu Ilmajoen Alajoen lakeusmaiseman herkkyyden olevan suuri, uuden sähkönsiirtolinjan aiheuttaman muutoksen suuruuden olevan pieni kielteinen ja vaikutuksen olevan merkittävyydeltään kohtalainen kielteinen. Arvioinnissa tuodaan esiin maisemavaikutusten arviointiin liittyvät haasteet liittyen mm. vaikutusten mitattavuuteen ja ajalliseen muuttuvuuteen. Yhteisvaikutusten arvioinnin mukaan sähkönsiirrosta aiheutuu Ilmajoen Alajoen maisema-alueelle runsaasti yhteisvaikutuksia erityisesti Taaborinvuoren-Miiluhaudanmäki-Jokiperän sekä Ooperin tuulivoimahankkeiden suunniteltujen sähkönsiirtoreittien kanssa. Kielteiset yhteisvaikutukset olisivat suurempia kuin arvioitavalla hankkeella yksinään. Arvioinnissa tuodaan esiin, että alueella on jo toteutuneita ilmajohtoja, mutta ”määrän kasvaessa mahdollisesti useammalla nykyisestä, vaikutus kokonaisuuteen voi olla suurikin nykytilanteeseen verrattuna”.

Etelä-Pohjanmaan liitto yhtyy pääosin esitettyihin maisemavaikutusten arviointituloksiin ja pitää sähkönsiirron maisemavaikutusten kannalta kaikkein keskeisimpänä yhteisvaikutusten arviointia, josta kuitenkin YVA-selostuksessa puuttuu arvioinnin merkittävyyden lopputulos. Liitto toteaa, että Ilmajoen Alajoelle kohdistuvat vaikutukset ja yhteisvaikutukset voivat olla YVA-selostuksessa arvioitua suuremmat. Liitto pitää myös merkittävänä puutteena, että YVA-selostuksessa ei esitetä sähkönsiirron osalta maisemavaikutuksiin liittyviä lieventämistoimenpiteitä. Arvioinnissa todetaan maisemavaikutusten ehkäisemisen ja lieventämisen osalta, että ”mitä kevyempiä sähkönsiirron rakenteet visuaalisesti ovat, sitä pienemmät ovat niiden maisemavaikutukset”. Esitetyt lieventämistoimenpiteet koskevat energiavaraston aluetta.

Muut huomiot

- Kuvassa 17-9 esitetään ote Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavojen yhdistelmästä. Kuvassa esitetään virheellisesti Etelä-Pohjanmaan vanha maakuntakaavakokonaisuus, joka on kumottu uuden Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050:n astuessa voimaan.
- Kuvassa 17-10 esitetään Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050:n ehdotusvaiheen kaavakartta, toisin kuin kuvatekstissä kerrotaan (hyväksytty maakuntakaava)

Hankkeen maakuntakaavan mukaisuus

Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050:ssä määrätään sähkönsiirron yksityiskohtaisemmasta suunnittelusta ja toteuttamisesta seuraavaa:

Sähkönsiirtolinjojen toteutuksessa ei tule aiheuttaa merkittäviä haittavaikutuksia kulttuuriympäristön ja maiseman kannalta arvokkaisiin alueisiin eikä virkistys-, luonnonsuojelu- ja Natura 2000 -alueisiin. Sähkönsiirtolinjat tulee toteuttaa maa- ja metsätalouden, asutuksen sekä luonnon monimuotoisuuden kannalta mahdollisimman vähäisin vaikutuksin. Määräys koskee vähintään 110 kV voimajohtoja.

Energiantuotantoalueiden ja energian varastointialueiden suunnittelussa on ensisijaisesti selvitettävä mahdollisuus toteuttaa sähkönsiirto kokonaan tai osittain maakaapelein. Muutoin liittäminen sähköverkkoon on pääsääntöisesti keskitettävä samaan tai olemassa olevaan johtokäytävään ja yhteispylväisiin yhteistyössä muiden energiantuotannon toimijoiden kanssa. Liitto toteaa, että hankkeen sähkönsiirtosuunnitelma ei toteuta Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavan sähkönsiirron suunnittelumääräystä. Hankkeessa on selvitetty mahdollisuutta toteuttaa sähkönsiirto osittain maakaapelein, mutta todettu sen olevan ongelmallista mm. taloudellisesti ja huoltoon liittyvistä syistä.

Hankkeessa ei sen sijaan ole maakuntakaavan suunnittelumääräyksen mukaisesti tehty (tai se ei ainakaan YVA-selostuksesta käy ilmi) yhteistyötä sähkönsiirron suunnittelussa ja toteuttamisessa muiden energiatuotannon toimijoiden kanssa, vaikka hankealue sijaitsee samalla alueella kuin suunnitteilla oleva Taaborinvuori-Miiluhaudanmäki-Jokiperä-tuulivoimahanke ja läheisyydessä sijaitseva Ooperin tuulivoimahanke, ja vaikka hankkeen sähkönsiirtoa suunnitellaan liitettäväksi samalle Seinäjoen sähköasemalle, osin samoja uusia johtokäytäviä pitkin kuin ko. hankkeiden. Yhteistyön tarvetta korostaa liiton mukaan tässä tapauksessa se, että kaikkien hankkeiden sähkönsiirtoa suunnitellaan toteutettavaksi valtakunnallisesti arvokkaan Ilmajoen Alajoen maisema-alueen läpi ja kaikista hankkeista aiheutuu merkittäviä kielteisiä vaikutuksia maa- ja metsätalouden harjoittamiseen.

Lopuksi liitto toistaa YVA-ohjelmassa esittämänsä huomion siitä, että hankkeen sijoittumiseen kauas sähköasemasta on vaikuttanut lähinnä maanomistukselliset syyt. Tämä johtaa tarpeeseen yli 30 kilometriä pitkstä sähkönsiirrosta, joka aiheuttaa YVA-selostuksen tulosten mukaisesti suuremmat vaikutukset ympäristöön kuin itse energianvarasto ja jonka rasitukset kohdistuvat Ilmajoen ja Seinäjoen kuntien alueelle itse energiavaraston sen sijaan sijaitessa muualla.

Etelä-Pohjanmaan liitto pitää välttämättömänä yhteistyötä eri hankkeiden kesken sähkönsiirron toteuttamisessa.

Fingrid Oyj

Meillä ei ole lausuttavaa YVA-selostuksesta. Voimajohtoalueelle tai sen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää Fingridistä erillinen risteämälausunto. Pyydämme toimittamaan lausuntopyynnön ensisijaisesti verkkosivun kautta ... Muiden kuin Fingrid Oyj:n omistamien voimajohtojen osalta teidän tulee pyytää erillinen lausunto voimajohtojen omistajilta.

Ilmajoen kunta, ympäristölautakunta

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pyytää Ilmajoen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntoa EPV Energia Oy:n Laihian kunnan alueelle suunnitteleman energiavaraston ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta. Lausuntoa on pyydetty 7.2.20245 mennessä.

EPV Energia Oy suunnittelee hankkeessa CO₂-akkuteknologiaan perustuvaa energiavarastointilaitosta, joka sijoittuu Laihian Jokiperään Klipinnevalle Ritarin Hautamaan alueelle. Hankealue sijaitsee Laihian kunnan kaakkoisosassa noin 20 kilometrin etäisyydellä Laihian keskustasta ja noin 2,5 km etäisyydellä Ilmajoen ja 3,3 km etäisyydellä Isonkyrön kunnanrajasta. Laitoksella varastoidaan energiaa hyödyntämällä hiilidioksidia varastoimisen väliaineena. Energiavarasto muodostuu CO₂-akkuyksiköistä, joiden toiminta perustuu hiilidioksidin olomuodon muutokseen. Hiilidioksidin muuttaminen nestemäiseen olomuotoon kuluttaa energiaa, takaisin kaasumaiseen muotoon palauttaminen vapauttaa energiaa. Energiavaraston avulla sähköenergiaa voidaan varastoida silloin, kun sähköä on tarjolla enemmän kuin sille on kysyntää - ja vastaavasti tuottaa sähköä verkkoon, kun sähköstä on niukkuutta.

Kokonaisuudessa energiavarasto käsittää kahdeksan CO₂-akkuyksikköä. Laitoksen kokonaispinta-ala on noin 42 hehtaaria. Laitoksen energian varastointikapasiteetti on 1600 MWh. Energiavarasto liitetään Seinäjoen sähköasemalle 31,9 km pituisella 110 kV:n voimalinjalla. Voimalinja toteutetaan ilmajohtona.

YVA-menettelyssä arvioidaan seuraavia vaihtoehtoja:

Vaihtoehto 0 (VE0): Hanketta ei toteuteta, eikä hankealueille tule uutta toimintaa, vaan alueen käyttö jatkuu nykyisen kaltaisena.

Vaihtoehto 1 (VE1): Laihian Jokiperään rakennetaan kahdeksan CO₂-akkuyksikön energiavarasto, joka liitetään Seinäjoen sähköasemalle 31,9 km pituisella 110 kV:n voimalinjalla. Voimalinja toteutetaan ilmajohtona.

...

Hankeen vaikutukset Ilmajoen kunnan alueella

Hankkeessa suunniteltu energiavarasto sijoittuisi Laihian kunnan alueelle. Ilmajoen kunnan alueelle ympäristövaikutuksia syntyisi lähinnä voimajohtolinjan sijoittumisesta kunnan alueelle tai aivan kunnanrajan välittömään läheisyyteen. Seuraavissa kappaleissa käsitellään arvioita hankkeen keskeisimmistä Ilmajoen kunnan alueelle ulottuvista vaikutuksista.

Hankkeen vaikutukset kaavoitukseen ja maisemaan

Kaavoitus

Suunnitellusta sähkönsiirtoreitistä valtaosa sijoittuu Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavan alueelle. Etelä-Pohjanmaan hyväksytyssä maakuntakaavassa 2050 sähkönsiirtoreitti ylittää alkupuoliskollaan Visaharjun tärkeän tai muuhun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen sekä Ilmajoki-Ylistaro-moottorikelkkailureitin. Reitti sivuaa suunniteltua Ooperin tuulivoimaloiden aluetta sekä Orisbergin-Kylkisalonnevan luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeää aluetta.

Sähkönsiirtoreitin loppupuoliskolla reitin linjalla on mm. seuraavia merkintöjä: valtakunnallisesti arvokas maisema-alue (Ilmajoen Alajoen lakeusmaisema), Kyrönjoen matkailun ja virkistystyksen kehittämisvyöhyke, ruoantuotannon ydinvyöhyke, Isokyrö-Ylistaro-Halkosaari-Ilmajoki-Kurikka-moottorikelkkailureitti, Kyrönjoen ohjeellinen melontareitti, voimajohto 110 kV ja 220 kV sekä Seinäjoen kaupunkiseudun kehittämisvyöhyke.

Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavassa 2050 määrätään koko maakuntakaavaa koskevalla suunnittelumääräyksellä seuraavaa:

- Sähkönsiirtolinjat

Sähkönsiirtolinjojen toteutuksessa ei tule aiheuttaa merkittäviä haittavaikutuksia kulttuuriympäristön ja maiseman kannalta arvokkaisiin alueisiin eikä virkistys-, luonnonsuojelu- ja Natura 2000 -alueisiin. Sähkönsiirtolinjat tulee toteuttaa maa- ja metsätalouden, asutuksen sekä luonnon monimuotoisuuden kannalta mahdollisimman vähäisin vaikutuksin. Määräys koskee vähintään 110 kV voimajohtoja. Energiantuotantoalueiden ja energian varastointialueiden suunnittelussa on ensisijaisesti selvitettävä mahdollisuus toteuttaa sähkönsiirto kokonaan tai osittain maakaapelein. Muuntamon liittäminen sähköverkkoon on pääsääntöisesti keskitettävä samaan tai olemassa olevaan johtokäytävään ja yhteispylväisiin yhteistyössä muiden energiantuotannon toimijoiden kanssa.

- Ekologiset yhteydet:

Maankäytön suunnittelussa on tunnistettava alueen ekologiset yhteydet ja turvattava ne tavalla, joka mahdollistaa lajiston liikkumis- ja levittäytymismahdollisuudet. Tunnistettujen ekologisten yhteyksien alueella olevat nykyiset maa- ja metsätalousalueet tulee lähtökohtaisesti säilyttää maa- ja metsätalousskäytössä.

Ilmajohtona toteutettava sähkölinja vaikuttaa maisemaan erityisesti Alajoen lakeusmaiseman alueella yksin ja yhdessä muiden alueen voimajohtojen kanssa sekä rajoittaa maa- ja metsätalouden harjoittamista johtoalueella. Voimajohto halkoo Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavan yhtenäistä metsä- ja suoalueen luonnonydinaluetta Kylkisalonnevalla. Uutta voimajohtoa ei ole osoitettu voimassa olevissa kaavoissa. Voimajohto merkitään yleiskaavoihin uutena voimajohtona ja

sijoituessaan nykyisten voimajohtojen rinnalle merkittävästi parannettavana voimajohtona. Sähkönsiirtolinja ei sijoitu taajama-alueille vaan harvaan asutulle maaseutualueelle. Asuin- ja lomasuunnitelmien kiinteistöille kohdistuu välillisiä vaikutuksia paikoin maiseman ja sitä kautta viihtyvyyden heikentymisen kautta, mutta sähkölinja ei rajoita maankäyttöä asuin- tai loma-asuinkiinteistöillä.

Maisema

Pässilänvuoren–Sikavuoren kallioalueelle kohdistuvan muutoksen suuruus arvioitiin keskiarvoksi kielteiseksi seuraavien syiden takia: Energiavaraston aiheuttama maiseman muutos on pitkäaikainen, ja varasto näkyy kallioalueelle vaikuttaen olennaisesti kalliolta avautuviin näkymiin ja näkymien luonnontilaisuuteen. Energiavaraston näkyminen maisemassa voi muuttaa kokemusta kallioalueella retkeilemisestä kielteiseen suuntaan, millä on erityistä merkitystä, koska Pässilänvuori on suosittu paikallinen retkeilykohde, jossa kiertele opastettu luontopolku. Sähkönsiirtoreitin ympäristössä sähkönsiirtolinjan aiheuttama maisemamuutoksen suuruus arvioitiin kokonaisuudessaan keskiarvoksi kielteiseksi.

Ilmajoen Alajoen lakeusmaisemaan muutoksen suuruus arvioitiin pieneksi kielteiseksi seuraavien syiden takia: Sähkönsiirron rakenteet, erityisesti sähköpylväät, muodostavat kauas näkyviä ja kookkaita maamerkkejä, joiden maisemallisten vaikutusten lieventäminen on vaikeaa maisemalueessa, jonka arvo kytkeytyy laajaan, avoimeen maisematilaan. Sähkönsiirtolinja katkaisee maiseman avoimuutta ja pitkiä näkymiä, mutta visuaalisesti sähkönsiirron rakenteet ovat verrattain keveitä. Maisemassa on ennestään sähkönsiirtolinjoja, ja hankkeen sähkönsiirron rakenteet asettuvat maisemallisesti ikään kuin samalle tasolle olemassa olevien sähkönsiirron rakenteiden kanssa, eivätkä siten luo luonteeltaan uudenlaisia kiintopisteitä maisemaan. Aivan lähellä uutta sähkönsiirtolinjaa maisemavaikutus on suurempi, mutta selvityksessä arvioitiin sähkönsiirron maisemavaikutusten arvoalueella jäävän havainnekuvien perusteella kokonaisuutena pieneksi.

Hankkeen vaikutukset arkeologiseen kulttuuriperintöön

Ilmajoen kunnan alueella sähkönsiirtoreitin läheisyydessä todettiin useita arkeologisia muinaismuistoja, joista suuri osa oli vanhoja kunnan rajalle pystytettyjä rajamerkkejä. Sähkönsiirron vaikutusten arvioitiin olevan merkittävyydeltään erittäin suuria kielteisiä, suuria kielteisiä tai kohtalaisia kielteisiä. Sähkönsiirrosta aiheutuvia haitallisia vaikutuksia arkeologisiin kulttuuriperintökohteisiin arvioitiin voitavan lieventää suunnittelemalla ilmajohto rakenteineen mm. niin, että ne kiertävät arkeologisen kulttuuriperinnön kohdealueet suojavyöhykkeineen.

Hankkeen vaikutukset luonnonvarojen hyödyntämiseen

Hankkeen luonnonvarojen hyödyntämiseen kohdistuvien vaikutusten merkittävyys on arvioitu sähkönsiirron osalta pieneksi kielteiseksi. Sähkönsiirtolinja on tarkoitus toteuttaa ilmajohtona. Voimajohto käsittää pylvään lisäksi johtoalueen, jonka muodostavat johtoaukea (noin 26 metriä) ja johtoaukean molemmin puolin sijaitsevat 10 metrin reunavyöhykkeet, joilla puiden kasvukorkeus on rajoitettua. Sähkönsiirtoreitin rakentamisesta aiheutuu vaikutuksia luonnonvarojen hyödyntämiseen, kun voimajohtoa varten joudutaan raivaamaan uusia puuttomia johtokäytäviä tai lieventämään nykyistä johtokäytävää. Johtokäytävä jää pysyvästi metsänhoidon ulkopuolelle, sillä voimajohtojen läheisyydessä ei saa kasvaa korkeita puita.

Hankkeen vaikutukset pinta- ja pohjavesiin

Pintavedet

Suunniteltu sähkönsiirtoreitti ylittää Kylkisalonnevan, joka on yksi alueen ainoita ojitamattomia soita sekä arvokas luontoalue. Kylkisalonneva kattaa 317 hehtaaria. Vaikka suon reunoja on ojitettu, itse suo on säilynyt pääosin luonnontilaisena kasvillisuuden ja vesitalouden osalta. Alueella esiintyy

uhanalaisia ja silmälläpidettäviä suotyypppejä sekä metsälain 10 pykälässä erityisen arvokkaiksi luokiteltuja korpikohteita. Luontoselvityksissä on havaittu uhanalaisia lintu- ja perhoslajeja.

Kylkisalonnevasta 1,5 kilometriä koilliseen sijaitsee Järvenneva, ja muutaman sadan metrin päässä luoteeseen löytyy Lauttajärvi. Kylkisalonneva on luokiteltu luonnontilaisuusluokkaan 3, mikä korostaa sen säilyneen luonnontilaisuuden merkitystä. Alueen läpi kulkee maakunnan pisin ekologinen yhteys, joka yhdistää Kylkisalonnevan, Lauttajärven ja Järvennevan kosteikkoalueet. Kylkisalonnevan, Lauttajärven ja Järvennevan kosteikkoalue muodostaa luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeän kokonaisuuden ja tarvitsee vahvistusta sen monimuotoisuuden turvaamiseksi.

Pohjavedet

Suunniteltu sähkönsiirtoreitti ylittää Visaharjun muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen (1014551, 2. lk) pohjoisosan. Voimalinjan ylityskohdalla happamien sulfaattimaiden esiintyvyys on hyvin pieni ja Visaharjun pohjavesialueen länsipuolella pieni (GTK, 2024). Visaharjun sähkönsiirtoreitin ylityskohdan maanpintaan (+61,5 m...+67,0 m) nähden korkeusmallista arvioitu pohjaveden pinnan taso on 0...-5,5 m syvyydessä. Jos sähköpylväiden perustukset eivät ulotu pohjaveden pinnan alapuolelle, vaikutukset pohjaveteen jäävät vähäisiksi. Sähköpylväiden rakentamisen ja niiden perustusten oletetaan vähentävän vain paikallisesti pohjaveden muodostumismäärää pylväiden perustusten alueelta. Pylväiden perustusten suhteellisesti pienen alan takia, niiden rakentamisella ei ole vaikutusta suuremmassa mittakaavassa pohjaveden pinnan tasoon tai virtausolosuhteisiin.

Hankkeen vaikutukset kasvillisuuteen ja luontotyyppeihin

Energiavarastointialueella ja sähkönsiirtoreitin varrella on toteutettu kasvillisuus- ja luontotyyppien maastoselvityksiä kasvukaudella 2024. Suunniteltu sähkönsiirtoreitti on pääsääntöisesti metsätalouskäytössä olevaa, havupuuvaltaista, kuivahkoa kangas- ja sekametsää sekä varputurvekangasta. Alueen puuston ikä vaihtelee mosaiikkimaisesti ollen pääosin alle 60-vuotiaista, laikuittaisesti kuitenkin myös vanhempaa puustoa, paikoin jopa yli 100-vuotiaista. Alueella on peltoalueita sekä muutama virtaavan vesistön ylitys (Laihianjoki ja Kyrönjoki) sekä runsaasti pienempiä uomia.

Suunnitellulle sähkönsiirtolinjalle sijoittuu useampia luonnontilaisen kaltaiseksi puroiksi muuttuneita ojia, joiden läheisyyteen sijoittuu lehtomaista kasvillisuutta. Lisäksi suunnitellulta sähkönsiirtoreitiltä löytyy kolme mahdollisesti vesilain kolmannen luvun toisen pykälän mukaista kohdetta, joiden ympäristöön sijoittuu myös lehtomaista kasvillisuutta. Suunnitellun sähkönsiirtoreitin keskiosaan sijoittuu sekä merkittävä suoalue, että metsälain 10 §:n mukainen karukkokangas. Suoalue, Kylkisalonneva, on noin 317 hehtaarin laajuinen suoalue, jonka reunoja on ojitettu, mutta ojittamaton keskialue, keidasräme (NT) on säilynyt kasvillisuudeltaan ja vesitaloudeltaan pitkälti luonnontilaisena.

Merkittävimpien kasvillisuuteen ja luontotyyppeihin kohdistuvien vaikutusten arvioidaan ajoittuvan sähkönsiirtolinjan rakentamisvaiheeseen. Suunnitellusta sähkönsiirtolinjasta arvioidaan aiheutuvan suoria elinympäristöjä pirstovia vaikutuksia sekä reunavaikutuksen lisääntymistä. Elinympäristöjen yhtenäisyyteen ja pirstoutumiseen kohdistuva vaikutus arvioidaan suureksi. Selvityksessä arvioidaan sähköpylväiden sijoittamisella Kylkisalonnevan osalta jo ojitetuille alueille ja mahdollisimman vähän luonnontilaiseen keskiosaan, voitavan vähentää siirtolinjan vaikutuksia erityisen huomionarvoiselle osalle suota.

Hankkeen vaikutukset luontodirektiivin IV(A) lajeihin ja muuhun eläimistöön

Selvitysten aikana suunnitellulta sähkönsiirtoreitiltä tehtiin luontodirektiivin lajeista liito-oravasta kolme papanahavaintoa sekä kolohavaintoja sähkönsiirtoreitin pohjoisista osista, ja alue rajattiin liito-

oravan ydinalueeksi sekä lisääntymispaikaksi. Lisäksi lajin soveltuvia elinympäristöjä löydettiin useammasta kohdasta sähkönsiirtoreitiltä. Koska sähkönsiirtoreitille sijoittuu liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikka, hankevaihtoehdon VE1 sähkönsiirtoreitin arvioitiin aiheuttavan suuren kielteisen vaikutuksen liito-oravaan.

Sähkönsiirtolinjalta tehtiin runsaasti havaintoja myös pohjanlepakosta, ja sähkönsiirtoreitin varrelle Seinäjoen päähän rajattiin kolme luokan II ruokailualetta ja siirtymäreittiä. Pohjanlepakko ei kuitenkaan ole kovin häiriöherkkiä, eikä sähkönsiirtolinjan vuoksi pureta sille tärkeitä rakennuksia. Pohjanlepakon arvioitiin voivan jopa hyötyä uusista sähkönsiirtolinjoista siirtymäreitteinä, joten lepakoiden osalta vaikutusten merkittävyudeksi arvioitiin vähäinen kielteinen. Viitasammakosta ei tehty havaintoja sähkönsiirtoreitin varrelta, joten viitasammakkoon kohdistuvien vaikutusten ei arvioitu olevan merkittäviä. Sähkönsiirtoreitti sijoittuu osittain susien reviirille, mutta myöskään sen ei arvioida aiheuttavan muutosta suden elinpiiriin, suden laajan reviirin vuoksi. Muun lajiston suhteen vaikutusten ei arvioitu olevan merkittäviä.

Hankkeen vaikutukset linnustoon

Linnuston esiintymistä sekä pesimä- ja soidinkäyttäytymistä hankkeen suunnittelualueella selvitettiin olemassa olevien tietojen ja maastotutkimuksen avulla.

Linnustoselvitysten lähtötiedoiksi hankittiin aiemmat havainnot pöllöjen, päiväpetolintujen, metsäkanalintujen ja huomionarvoisten pesimälintujen (uhanalaiset, EU:n lintudirektiivin liitteen I lajit, Suomen kansainvälisen linnustonseurannan erityisvastuulajit) esiintymisestä alueella. Muuttolintuseurantaa ei tehty, koska Alajoella sähkölinja kulkisi olemassa olevan voimajohdon vierellä, ja metsäalueella törmäysriskiä ei arvioitu aiheutuvan.

Pesimälinnustoselvityksen perusteella sähkönsiirtolinjan vaikutusalueen pesimälinnusto edustaa enimmäkseen varsin tavanomaista, talouskäytössä olevien kangasmetsien lajistoa. Huomionarvoisia lajeja havaittiin suhteellisen hajanaisesti voimajohtoreitin varrella. Suunnitellun voimajohtoreitin varrella sijaitsevalla Kylkisalonnevalla ja varttuneemmissa sekametsissä ja metsiköissä havaittiin runsaammin huomionarvoisia lintulajeja.

Metsäalueella ilmajohdolla arvioitiin olevan kielteisiä vaikutuksia pöllöjen, päiväpetolintujen ja metsäkanalintujen reviereihin. Muulle pesimälinnustolle kielteisiä vaikutuksia arvioitiin aiheutuvan erityisesti Kylkisalonnevalla ja vanhemmissa metsissä. Alajoen alueella ilmajohtoon arvioidaan lisäävän erityisesti suurikokoisiin lepäileviin muuttolintuihin (mm. hanhet, joutsenet, kurjet) kohdistuvaa törmäysvaikutusta. Voimajohtoon sijoittumisen olemassa olevaan johtokäytävään arvioidaan vähentävän törmäysriskiä.

Hankkeen vaikutukset suojelualueisiin

Ilmajoen alueella suunniteltu sähkönsiirtolinja kulkee lähimmillään noin 30 metrin etäisyydellä Kärmesojanmaan (MMO356948) suojeluun varatusta alueesta. Alue on hankittu valtiolle osana METSO-metsiensuojeluohjelmaa ja rajoittuu Kylkisalonnevaan. Voimajohtoauekan puuston poistolla arvioidaan olevan vaikutusta alueen valoisuuteen ja kosteusolosuhteisiin, vaikka raivaustoimet eivät suojelualueelle yltäisikään, joten vaikutukset arvioidaan keskisuureksi kielteiseksi.

Hankkeen yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa

Energiavarasto sijoittuu Taaborinvuori-Miiluhaudanmäki-Jokiperä-tuulivoimapuiston hankealueen eteläreunaan, ja hankkeiden välillä on tunnistettu maankäytöllisiä yhteisvaikutuksia. Hankkeeseen liittyvän sähkönsiirtoreitin osalta mahdollisiksi yhteisvaikutuksiksi on tunnistettu voimajohtoon mahdolliset maisemaan kohdistuvat yhteisvaikutukset lähialueilla olemassa olevien sekä suunniteltujen sähkönsiirtolinjojen kanssa.

Hankkeella arvioidaan olevan mahdollisia maisemaan ja maankäyttöön kohdistuvia yhteisvaikutuksia Taaborinvuori-Miiluhaudanmäki-Jokiperä- ja Ooperin tuulivoimahankkeiden kanssa, koska sähkönsiirtoreitti risteää tai kulkee samaa johtokäytävää pitkin. Erityisesti näiden hankealueiden väliselle alueelle voi rakennustoimista aiheutua laajempaa luonnon pirstaloitumista ja ekologisten käytävien katkeamista. Siksi selvityksen mukaan erityisesti tällä alueella olisi tarpeen huolehtia puustoisten käytävien säilyttämisestä metsäalueiden välillä aina mahdollisuuksien mukaan.

Ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto

Vaikutukset maisema-alueisiin ja kaavoitukseen

Energiavaraston YVA-selostuksessa on kuvattu ja arvioitu melko kattavasti hankkeen vaikutuksia kaavoitukseen ja maisemaan. Sähkönsiirtoreittien on selvityksessä todettu jossain määrin lisäävän haitallisia vaikutuksia alueen maisemakuvaan. Ilmajoen kunnan alueella sijaitsevalta Pässilänvuorelta pohjoiseen suuntautuvan maiseman arvioidaan muuttuvan merkittävästi hankkeen toteutuessa, sillä energiavarasto erottuisi selvästi maisemassa. Mikäli hanke toteutuisi, olisi rakentamisessa kiinnitettävä huomiota sen näkyvyyteen maisemassa muuten melko erämaisella alueella. Peltoalueille suunniteltu sähkönsiirron sijoittamisen olemassa olevaan johtokäytävään arvioidaan vähentävän maisemakuvalle aiheutuvaa haittaa.

YVA-selostuksessa oli kuvattu myös muiden toimijoiden hankkeissa suunniteltuja sähkönsiirtoverkkoja. Erillisten hankkeiden ja YVA-selvityksen mukaisen hankkeen sähkönsiirron mahdollisia yhteisvaikutuksia maisemakuvaan ei varsinaisesti kuitenkaan arvioitu, ja siltä osin arviota olisi syytä tarkentaa. Hankkeen sähkönsiirtoreitti halkaisee aluetta, joka on uudessa maakuntakaavassa merkitty luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeäksi alueeksi. Hankkeen vaikutuksia yksinään tai muiden toimijoiden rinnakkaisten hankkeiden kanssa ei ole juuri arvioitu maankäytön ja maakuntakaavoituksen näkökulmasta.

Vaikutukset arkeologiseen kulttuuriperintöön

Hankkeen sähkönsiirtoreittien vaikutuksia arkeologiseen kulttuuriperintöön on arvioitu kattavasti; osaan muinaismuistoista kohdistuisi merkittäviä muutoksia. Hankkeen mahdollisesti toteutuessa haitalliset vaikutukset olisi syytä pyrkiä estämään.

Vaikutukset luonnonvarojen hyödyntämiseen

Hankkeen sähkönsiirtoreittien vaikutuksia luonnonvarojen hyödyntämiseen on arvioitu melko suppeasti. Sähkönsiirtoreitin todetaan selvityksessä aiheuttavan luonnonympäristöjen pirstoutumista, mutta sen ja mahdollisten rinnakkaisten hankkeiden vaikutusta esimerkiksi metsätalouden toimintaedellytyksiin ei ole arvioitu. Myös tämä tulisi ottaa arviossa huomioon.

Vaikutukset pinta- ja pohjavesiin

Hankkeen sähkönsiirtoreitti saattaa osittain kulkea mahdollisilla mustaliuskealueilla tai happamien sulfaattimaiden alueilla. Pinta- ja pohjavesialueita koskevat riskit ja riskien ehkäisymahdollisuudet on tunnistettu YVA-selostuksessa riittävällä tarkkuudella. Hankkeen mahdollisesti toteutuessa olisi kiinnitettävä huomiota luonnontilaisten tai niiden kaltaisten puroalueiden luonnontilan säilyttämiseen.

Vaikutukset luonnonympäristöön ja suojelualueisiin

Suunnitellusta sähkönsiirtolinjasta arvioidaan aiheutuvan suoria elinympäristöjä pirstovia vaikutuksia sekä reunavaikutuksen lisääntymistä. Elinympäristöjen yhtenäisyyteen ja pirstoutumiseen kohdistuva vaikutus arvioidaan suureksi. Erityistä vaikutusta sähkönsiirtoreitin toteutumisella olisi uudessa maakuntakaavassa luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeäksi alueeksi merkitylle Orisbergin-Kylkisalonnevan alueelle. Mikäli osittain samaa aluetta koskevat tuulivoimahankkeen

suunnitelmat toteutuisivat, saattaisi alueen läpi kulkea teoreettisesti jopa kaksi rinnakkaista siirtolinjaa. Mikäli hankkeet toteutuisivat, olisi syytä arvioida sähkönsiirron yhdistämistä samaan siirtolinjaan.

Maakuntakaavan kaavamääräyksen perusteella ”maankäytön suunnittelussa on tunnistettava alueen ekologiset yhteydet ja turvattava ne tavalla, joka mahdollistaa lajiston liikkumis- ja levittäytymismahdollisuudet...”. Paikallisesta näkökulmasta merkitystä lienee erityisesti Kivi- ja Levalammen – Pässilänvuoren ja Kylkisalonnevan – Orisbergin välisillä viheryhteyksillä. Alueella tehtyjen linnustoselvitysten perusteella voimajohtoalueen linnusto on pääosin tavanomaista ottamatta lukuun Kylkisalonnevan aluetta. Selvityksissä on tunnistettu pöllöjen, päiväpetolintujen ja metsäkanalintujen sekä muiden huomionarvoisten lajien reviirit. Elinympäristöjen pirstoutuminen arvioidaan myös linnuston kohdalla hankkeesta mahdollisesti aiheutuvaksi riskiksi.

Edellä mainittuun perustuen YVA-selostuksen arviointia hankkeen vaikutuksista luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeään alueeseen ja lajistoltaan arvokkaisiin kohteisiin sekä niiden välisiin ekologisiin yhteyksiin olisi syytä tarkentaa. Arviossa tulisi ottaa huomioon myös sähkönsiirron ja mahdollisten tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutukset. YVA-selostuksessa ei ole huomioitu, että Visaharjuntien pohjoisosassa, lähellä suunniteltua sähkönsiirtoreittiä, sijaitsee Visaharjun yksityismaiden suojelualue (YSA103250). Alue olisi huomioitava mahdollisessa rakentamisvaiheessa.

Hankkeen sähkönsiirtoreitti kulkee maakuntakaavaan merkityn ja linnustollisesti arvokkaan Alajoen peltolakean lävitse. Reitin vaikutuksia alueeseen on kuvattu melko kattavasti. Koska myös muiden toimijoiden hankkeissa on suunniteltu voimajohtoja alueelle, olisi syytä arvioida myös hankkeiden yhteisvaikutuksia.

Yhteenveto

EPV Energian energiavarastoa koskevaan ympäristövaikutusten arviointiselostukseen on koottu laaja aineisto hankkeen mahdollisista vaikutuksista ympäristöön. Arviointi on toteutettu asiantuntevasti ja pääosin riittävällä tasolla. Hankkeella voi kuitenkin toteutuessaan olla merkittäviä Ilmajoen kunnan alueelle ulottuvia vaikutuksia, joiden arviointia esitetään tarkennettavaksi edellisissä kappaleissa esitetyillä perusteilla.

Laihian kunta

Laihian kunta toteaa, että ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa esitetyt vaikutusarviot eri asioihin on tehty kattavasti ja realistisesti. Toteutuessaan hanke lisää alueen huoltovarmuutta energiantuotannon osalta.

Ilmatar Laihia Oy:n tuulivoimapuiston suunnittelualue kattaa EPV:n hankealueen. Laihian kunta totesi jo YVA-ohjelmavaiheessa, että päällekkäisyyden vuoksi Ilmattarelta tulee saada suostumus alueen tulevaa kaavoitusta silmällä pitäen. Tämä pätee edelleen. Mahdollisuuksien mukaan on tehtävä myös yhteistyötä voimalinjasuunnittelun ja -rakentamisen osalta.

Laihian kunta painottaa, että energiavarastoalueelta Seinäjoelle suunnitellun voimalinjan suunnitteluun tulee kiinnittää erityistä huomiota. Linja rajoittaa todella monen maanomistajan maankäyttöä erityisesti metsätalousalueilla ja muuttaa maisemakuvaa avoimilla alueilla. Myös muutamia asuinrakennuksia sijaitsee melko lähellä suunniteltua voimalinjaa.

Sutikan alue on toinen tärkeä alue, joka tulee huomioida hyvin hankesuunnittelussa. Vapaa-ajan asuntojen lisäksi alueella on mm. saunarakennuksia, virkistystoimintaa ja kalastusta.

YVA-ohjelman kuvassa 17-8 on esitetty lähialueella voimassa ja vireillä olevat yleis- ja asemakaavat. Kuvasta puuttuvat Valtateiden vaikutusalueen osayleiskaavan tarkistuksen ja laajennuksen

laajennusalueet. Nämä sijaitsevat Sutikan, Jokisalon ja Isonkylän alueilla. Lisäksi kuvasta puuttuu Kattiharjun tuulivoimapuiston laajennuksen osayleiskaava, joka hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 11.11.2024 ja sai lainvoiman 15.1.2025. Myös Seinäjoen puolella vireillä oleva Ooperin tuulivoimapuiston osayleiskaava olisi hyvä esittää kuvassa, sillä se sijaitsee lähellä suunniteltua voimalinjaa. Kattiharjun tuulivoimapuiston laajennuksen osayleiskaava puuttuu myös kuvista 27-1 ja 27-2.

Laihian ympäristöterveys (Vaasan kaupunki)

Olen tutustunut Laihian suunnittelualueeseen ja totean, että toiminnasta ei saa aiheutua kohtuutonta haittaa lähialueen asukkaille ja loma-asuntojen asukkaille.

Luonnonvarakeskus

Lausunnossaan Luke keskittyy Metsästyslaissa (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistalajeihin.

Hankkeella arvioidaan selostuksen mukaan olevan kohtalaiset kielteiset vaikutukset pesimälinnustoon, suuret kielteiset vaikutukset metsolle, jonka soidinpaikka häviää. Sähkönsiirron osalta vaikutukset arvioidaan pesimälinnuston osalta kohtalaisen kielteisiksi. Metson osalta vaikutukset nähdään suurina kielteisinä.

Metso on lintudirektiivin I-liitteen laji, jonka elinympäristöjen suojeluun on kiinnitettävä Suomessa erityistä huomiota. Tässä hankkeessa sekä hanke itse, että sen sähkönsiirto sijaintiensa puolesta voivat aiheuttaa metson soitimille ja siten myös sen lisääntymiselle vahinkoa. Hankkeen sijoittelussa tulisi huomioida soitimet paremmin.

Hankealue ja sen sähkönsiirto sijoittuu Laihian susireviirille, mutta sen ei selostuksen mukaan katsota vaikuttavan suden elinpiiriin, koska suden reviiri on laaja. Hankealueella ei selvityksissä ole nähty sutta. Luke huomauttaa, että tehdyillä selvityksillä ei voida sulkea pois suden esiintymistä alueella. Laji tulisi huomioida alueella esiintyvissä liitteen IV(a) lajeissa, sillä alue sijoittuu susireviirille.

Luke näkee tehdyn yhteisvaikutusten arvioinnin suppeana. Hankkeen jatkosuunnittelussa on tärkeää huomioida huolellisesti hankkeen mahdolliset yhteisvaikutukset direktiivilajeille, mm. samalle susireviirille sijoittuvien hankkeiden kanssa.

Lausunnon tiivistelmä

Selvitysten perusteella hankealueella on merkitystä mm. metson lisääntymisalueena. Metso on lintudirektiivin I-liitteen laji, jonka elinympäristöjen suojeluun on kiinnitettävä Suomessa erityistä huomiota. Tässä hankkeessa sekä hanke itse, että sen sähkönsiirto sijaintiensa puolesta voivat aiheuttaa metson soitimille ja siten myös sen lisääntymiselle vahinkoa. Hankkeen sijoittelussa tulisi huomioida soitimet paremmin. Luke näkee tehdyn yhteisvaikutusten arvioinnin suppeana. Hankealue sijoittuu Laihian susireviirille. Hankkeen jatkosuunnittelussa on tärkeää huomioida huolellisesti hankkeen mahdolliset yhteisvaikutukset direktiivilajeille, mm. samalle susireviirille sijoittuvien muiden hankkeiden kanssa.

Pohjanmaan liitto

Pohjanmaan liiton näkemyksen mukaan hankkeen ympäristövaikutusten arviointia varten on laadittu kattavat selvitykset sekä tunnistettu merkittävimmät luontoon, ympäristöön ja muuhun maankäyttöön kohdistuvat vaikutukset. Jotta yhteisvaikutukset voidaan pitää mahdollisimman vähäisinä, pitää Pohjanmaan liitto välttämättömänä sitä, että lähialueella toimivat energiahankkeet tekevät yhteistyötä ja suunnittelevat energia-alueita kokonaisuutena huomioiden hankkeen vaikutusalueella tunnistetut, merkittävät luontoarvot sekä virkistyskäytön. Alueen ja siihen liittyvän sähkönsiirron

jatkosuunnittelussa on osoitettava, miten esimerkiksi luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeät kohteet sekä luonnon monimuotoisuuden edistämisen mahdollisuudet huomioidaan, sekä se, miten hankkeen kielteisiä vaikutuksia ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen voidaan ennalta ehkäistä. Pohjanmaan liitto pitää tärkeänä myös sitä, että alueen hulevesisuunnitelmassa varaudutaan erilaisiin poikkeustilanteisiin ja että kaikki hulevedet kerätään ja käsitellään tarkoituksenmukaisilla ja oikein mitoitetuilla menetelmillä hankealueella, ennen kuin ne johdetaan ympäristöön.

Hankkeen suunnittelussa on huomioitava sekä Pohjanmaan maakuntastrategian että Pohjanmaan maakuntakaavan 2050 ajankohtainen tilanne sekä korjattava tiedot arviointiselostukseen. Arviointiselostuksessa viitataan Pohjanmaan ilmastostrategiaan 2040 sekä Pohjanmaan maakuntasuunnitelmaan 2040. Pohjanmaan maakunnassa on voimassa Pohjanmaan maakuntavaltuustossa 23.5.2022 hyväksytty Pohjanmaan maakuntastrategia, joka sisältää sekä maakuntasuunnitelman 2050 että maakuntaohjelman 2022–2025. Näihin asiakirjoihin on kirjattu myös päivitetty ilmastotavoitteet. Lisäksi Pohjanmaan liitto on käynnistänyt Pohjanmaan maakuntastrategian 2026–2029 valmistelun ja se viedään hyväksyttäväksi maakuntavaltuustoon keväällä 2026.

Pohjanmaan maakuntavaltuusto hyväksyi kokouksessaan 16.12.2024 Pohjanmaan maakuntakaavan 2050. Voimaan tultuaan Pohjanmaan maakuntakaava 2050 korvaa Pohjanmaan maakuntakaavan 2040. Arviointiselostukseen tulee sekä korjata hyväksytyn Pohjanmaan maakuntakaavan 2050 tiedot, että huomioida Pohjanmaan maakuntakaavan kaikki yleiset suunnittelumääräykset. Pohjanmaan liitto toteaa lisäksi, että hankealuetta tai hankkeen sähkönsiirron yhteystarvetta ei ole osoitettu Pohjanmaan maakuntakaavassa 2050. Sen sijaan aluetta koskee energiantuotantoa, -siirtoa ja -varastointia koskeva yleinen suunnittelumääräys, joka tulee huomioida sekä laitoshankkeen että sähkönsiirron suunnittelussa.

Pohjanmaan liitolla ei ole muuta huomautettavaa hankkeen ympäristöarviointisuunnitelmaa koskien.

Pohjanmaan museo

Ympäristövaikutusten arviointiselostus on laadittu huolellisesti ja ammattitaidolla ja peittäen sitä tosiasiaa, että 45 metriä korkeat vaaleat muovikuplat tulevat olemaan näkyvä elementti hankkeen vaikutusalueen osittain avoimissa maisemissa. Myös paikallisesti arvokkaat rakennetun kulttuuriympäristön kohteet on otettu huomioon arvioinnissa. Museolla ei ole huomautettavaa arviointiselostuksesta toimialueensa Pohjanmaan maakunnan arkeologian, rakennetun kulttuuriympäristön tai kulttuurimaiseman osalta.

Pohjanmaan pelastuslaitos

Ympäristövaikutusten arviointiselostus on pelastusviranomaisen näkökulmasta tarkasteltuna kattava ja selkeä. Arviointiselostuksessa on tunnistettu, että toimintaan liittyy riskejä joita tulee huomioida tulevassa suunnittelussa. Pelastuslaitoksella ei ole lausuttavaa arviointiselostuksesta.

Seinäjoen kaupunki, ympäristönsuojeluviranomainen

Lausunnossa otetaan kantaa ainoastaan hankkeen sähkönsiirtoon. Hankkeen suunniteltu sähkönsiirtoreitti kulkee Seinäjoen sähköasemalle 31,9 km pituisella 110 kV:n voimalinjalla. Voimalinja toteutetaan ilmajohtona. YVA-selostuksessa on arvioitu ainoastaan yhtä sähkönsiirtoreittiä. YVA-selostuksessa mainitaan, että lyhin sähkönsiirtoreitti on ennakkoneuvotteluiden jälkeen jätetty pois vaihtoehtoisista reiteistä. Selostukseen olisi kuitenkin tarvittu tarkka perustelu pois jättämiselle. Tämä seikka heikentää YVA:n tarkoitusta eli eri toteutustapojen vaikutusten vertailtavuutta.

Uusien sähkönsiirtolinjojen rakentamisella on aina kielteisiä ympäristövaikutuksia.

Mikäli hanke etenee, on sen sähkönsiirron jatkosuunnittelussa tarkoin selvitettävä olisiko hankkeen mahdollista liittyä Vittingin alueella jo olemassa olevaan sähkönsiirtokäytävään (Seinäjoki-Tuovila) ja siellä jo olemassa oleviin pylväisiin. Jos tämä ei ole mahdollista, on tutkittava voiko tätä nykyistä olemassa olevaa sähkönsiirtokäytävää leventää, jotta uusi linja mahtuisi tähän käytävään. Vasta viimesijaisesti olisi harkittava YVA-selostuksessa kuvattua, täysin uutta reittiä Vittingin jälkeen Saarikkoneva-Kurunkorpi -suuntaan ja kohti Seinäjoki-Hirvisuo -siirtolinjaa. Tässä kohtaa täysin uusi käytävä sijoittuisi Ilmajoen kunnan alueelle.

Seinäjoen kaupungin ympäristönsuojelu esittää, että hankkeen sähkönsiirron osalta jatkosuunnittelu tehdään kokonaisvaltaisesti ottaen huomioon Laihian puolella sijaitseva Ilmatar Laihia Oy:n tuulivoimahanke ja Seinäjoen puolella oleva Ilmatar Ooperi Oy:n tuulivoimahanke ja suunnitellaan näiden kaikkien kolmen hankkeen sähkönsiirtoreitit kokonaisuutena eikä kukin hanke erikseen, sillä ajallisesti ne ovat melko lähellä toisiaan.

Seinäjoen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen kannattaa muutoin kyseistä energiavarastointihanketta, sillä se lisää sääriippuvaisen uusiutuvan energian varastointikapasiteettia.

Seinäjoen museot

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on pyytänyt Seinäjoen museoilta lausuntoa EPV Energia Oy:n Laihialle suunnitteleman energiavarastohankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta (YVA-selostus). Seinäjoen museot lausuu asiassa Etelä-Pohjanmaan maakunnan muinaisjäännöksiin, rakennettuun kulttuuriympäristöön ja maisemaan kohdistuvien vaikutusten osalta.

Hankkeen kuvaus ja arvioitavat vaihtoehdot

EPV Energia Oy suunnittelee Laihialle Suomen ensimmäistä CO₂-akkuteknologiaan perustuvaa 400-1 600 MWh:n energianvarastointilaitosta, jossa energiaa varastoidaan hyödyntämällä hiilidioksidia varastoimisen väliaineena. Energiavarastohanketta suunnitellaan Laihian Jokiperään Ritarin Hautamaan alueelle. Hankealue sijaitsee Laihian kunnan kaakkoisosassa noin 20 kilometrin päässä Laihian keskustasta. Hankealueelta on noin 2, 5 km Ilmajoen ja 3, 3 km Isonkyrön kunnanrajalle. Hankkeen YVA-menettelyssä on tarkasteltu seuraavia vaihtoehtoja:

- VEO. Hanketta ei toteuteta.
- VE1. Laihian Jokiperään rakennetaan kahdeksan CO₂-akkukyksikön energiavarasta, joka liitetään Seinäjoen sähköasemalle 31, 9 km pituisella 110 kV:n voimalinjalla. Voimalinja toteutetaan ilmajohtona.

Energiavarastoon ladattava ja sieltä purettava sähkö siirretään hankealueen sisäiseltä sähköasemalta kantaverkkoon 110 kV voimajohdolla. Tarkasteltu sähkönsiirtoreitti kulkee reittiä Ritarin hautamaa-Peräkylä-Vittinki-Alakylä. Siirtoreitti on noin 32 kilometrin pituinen ilmajohto, joka sijoittuu Laihian, Ilmajoen ja Seinäjoen kuntien alueille. Liittyminen kantaverkkoon tapahtuu Fingrid Oyj:n Seinäjoen sähköasemalla. Voimajohdon tarkka reitti ja rakenteet tarkentuvat suunnittelun edetessä.

Kaavatilanne

Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavassa (2050) on sähkönsiirtoa koskeva yleinen suunnittelumääräys: "Sähkönsiirtolinjojen toteutuksessa ei tule aiheuttaa merkittäviä haittavaikutuksia kulttuuriympäristön ja maiseman kannalta arvokkaisiin alueisiin eikä virkistys-, luonnonsuojelu- ja Natura 2000 -alueisiin. Sähkönsiirtolinjat tulee toteuttaa maa- ja metsätalouden, asutuksen sekä luonnon monimuotoisuuden kannalta mahdollisimman vähäisin vaikutuksin. Määräys koskee vähintään 110 kV voimajohtoja. Energiantuotantoalueiden ja energian

varastointialueiden suunnittelussa on ensisijaisesti selvitettävä mahdollisuus toteuttaa sähkönsiirto kokonaan tai osittain maakaapelein. Muutoin liittäminen sähköverkkoon on pääsääntöisesti keskitettävä samaan tai olemassa olevaan johtokäytävään ja yhteispylväisiin yhteistyössä muiden energiantuotannon toimijoiden kanssa."

Uutta voimajohtoa ei ole osoitettu voimassa olevissa kaavoissa.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Hankkeessa on toteutettu arkeologinen inventointi arkeologiseen kulttuuriperintöön kohdistuvien vaikutusten arviointia varten. Inventoinnin on laatinut arkeologisiin tutkimuspalveluihin erikoistunut Mikroliitti Oy. Hankkeen vaikutukset Etelä-Pohjanmaan puolella oleviin arkeologisiin kohteisiin muodostuvat sähkönsiirtoreitin raivaamisesta, rakentamisesta ja ylläpidosta, sekä samalle sähkönsiirtoreitille mahdollisesti myöhemmin sijoitettavista muiden hankkeiden ilmajohdoista. Viimeksi mainittu on kumuloituva vaikutus kahden tai useamman voimajohdon sijoittuessa samaan johtokäytävään, mihin maakuntakaavan suunnittelumääräyskin ohjaa. Kumuloituva kielteinen vaikutus kohdistuu kulttuuriympäristön arvokohteiden ja -alueiden lisäksi myös luonnonmaisemiin, metsäalueisiin ja luontoon.

YVA-menettelyssä vaikutukset arkeologisiin kohteisiin on arvioitu 500 metrin säteellä hankealueesta ja suunnitelluista sähkönsiirron rakenteista. Arkeologisten kohteiden herkkyys on luokiteltu kolmiasteiseksi sen mukaan, onko kohde muu arkeologinen kulttuuriperintökohde (herkkyys kohtalainen), muinaismuistolain rauhoittama kiinteä muinaisjäänös (herkkyys suuri) vai valtakunnallisesti merkittäväksi arvioitu arkeologinen kohde (herkkyys erittäin suuri). Muutosten suurus on arvioitu kielteiseksi tai myönteiseksi viisiportaisella asteikolla: ei muutosta, pieni, keskisuuri, suuri, erittäin suuri.

YVA-selostuksen mukaan hankkeen vaikutus arkeologisiin kohteisiin on arvioitu sähkönsiirron osalta pääosin kohtalaisen kielteiseksi. Merkittävyydeltään erittäin suuria kielteisiä vaikutuksia on arvioitu kohdistuvan sähkönsiirtoreitin läheisyydessä kohteeseen Pohdonmaalakso (rajamerkki) ilman lieventämistoimenpiteitä. Lieventämistoimenpiteillä vaikutuksen merkittävyys arvioitiin kohteen Pohdonmaalakso tapauksessa suureksi kielteiseksi. Sähkönsiirtoreitin läheisyydessä merkittävyydeltään suuria kielteisiä vaikutuksia on arvioitu kohdistuvan myös kohteeseen Kärmesojanhauta (rajamerkki ja tervahauta). Merkittävyydeltään kohtalaisia kielteisiä vaikutuksia on arvioitu kohdistuvan sähkönsiirron läheisyydessä kohteisiin Ojanperänkytö (sysimiilu), Ojanperänkytö 2 (sysimiilu), Latoluhta (sysimiilu), Joenperäsauna (rajamerkki), Sahala (kivikautinen asuinpaikka), Osapuntarihauta (tervahauta ja raudanvalmistuspaikka) ja Osapuntarin kivet (rajamerkki).

Museo toteaa, että arkeologiseen kulttuuriperintöön kohdistuvia vaikutuksia on arvioitu hyvin, ottaen huomioon myös arkeologisen kohteen lähimaisemassa tapahtuvat muutokset. Mikäli energiahanketta edistetään YVA-menettelyn jälkeen, tule jatkosuunnittelussa pyrkiä sijoittamaan sähkönsiirtoreitti siten, ettei arkeologisia kohteita jää johtoaukealle tai sen välittömään läheisyyteen. Lisäinventoinnin tarve on arvioitava suurempien reittimuutosten tapauksessa. Kohteet Pohdonmaalakso, Kärmesojanhauta, Joenperäsauna ja Osapuntarinhauta/Osapuntarin kivet lukeutuvat seudun vanhimpiin tunnettuihin rajapaikkoihin, joilla ovat muinaisjäännökset todistavat pitäjien rajoilla oleviin metsäalueisiin vuosisatojen aikana kohdistuneesta nautinnasta.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema

YVA-menettelyn yhteydessä on teetetty maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys hankealueelta ja sähkönsiirtoreiteiltä, sisältäen näkymäalueanalyysin ja valokuvasovitteet. Edellisessä lausunnossaan 13. 6. 2024 Seinäjoen museot kehotti päivittämään Etelä-Pohjanmaan alueen maiseman ja kulttuuriympäristön maakunnalliset arvokohteet ja -alueet vastaamaan

maakuntakaavan 2050 tilannetta. Näin on tehty, ja kyseessä olevat alueet sekä valtakunnallisesti arvokas maisema-alue Ilmajoen Alajoen lakeusmaisema ja valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö Könien talot on huomioitu maisemavaikutusten arvioinnissa. Havainnekuvia on Etelä-Pohjanmaan puolella otettu yhteensä neljä kappaletta: Alajoen lintutornista, Kahrakuusentieltä, Katilantieltä sekä Munakantieltä. Arvioinnin perusteella on todettu, että sähkönsiirron osalta merkittävyydeltään kohtalainen kielteinen vaikutus arvioitiin Ilmajoen Alajoen lakeusmaisemalle. Merkittävyydeltään vähäinen kielteinen vaikutus arvioitiin Niemistöntien ja Heikkiläntien kulttuuriympäristölle. Muiden eteläpohjalaisten kohteiden kohdalla katsottiin, että niihin ei kohdistu maisemavaikutuksia.

Museo katsoo, että vaikutusten arviointi myös rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman osalta ovat riittävät. Mikäli sähkönsiirron lopullinen reitti poikkeaa merkittävästi nyt esitetystä, tulee maisemavaikutuksia arvioida uudelleen.

Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjanmaan piiri ry

1. Kaavatilanne

Ajantasaisessa Pohjanmaan maakuntakaavassa alueelle ei ole merkitty energiavarastoa eikä sähkönsiirtolinjaa. Energiavarasto sijoittuisi maakuntakaavassa esitetyn laajan yhtenäisen metsäalueen nk. valkoiselle alueelle. Noin 1 km:n etäisyydelle energiavarastosta on maakuntakaavaa merkitty ekologinen yhteystarve Kuuttoneva-Isokyrö välillä. Samalla etäisyydellä kaavassa kulkee ohjeellinen ulkoilureitti Levaneva-Sutikka-Jokisalo. Lähellä laitosaluetta (noin 1,5 km lounaaseen) sijaitsee maakuntakaavaan merkitty Levaneva-Kuuttonevan luonnonsuojelu-/Natura-alue.

Myöskään Etelä-Pohjanmaan ajantasaiseen maakuntakaavaan ei ole merkitty sähkönsiirtolinjaa.

Energiavarasto-hanke sijoittuu kolmen kunnan alueelle: Laihia-Ilmajoki-Seinäjoki. Tällaiset useamman kunnan alueelle sijoittuvien isojen energiahankkeiden toteuttamisen välttämättömänä edellytyksenä tulee olla niiden merkitseminen maakuntakaavoihin. Maakuntakaavoilla ratkaistaan sellaisten alueiden käyttökysymykset, joilla on vaikutusta useamman kunnan alueella. Vain näin voidaan hallita ja yhteen sovittaa eri toimijoiden hankkeet ja arvioida niiden yhteisvaikutukset. Nykykäytännössä kilpailevat energiayritykset eivät vapaaehtoisesti halua tehdä yhteistyötä keskenään.

Laihian kunnalla on käynnissä Valtatie 3:n vaikutusalueen osayleiskaavan laajennus. Osayleiskaava tulee käsittämään myös noin 1 km energiavaraston alueesta koilliseen sijaitsevan Sutikan hiekkamonttu-/huvila-alueen. YVA-selostuksessa on varsin ylimalkaisesti käsitelty Sutikan alueen luontoon ja sen huvila-asukkaiden asumiseen ja virkistyskäyttöön liittyviä asioita.

2. Laitoksen sijoituspaikka

YVA-selostuksessa on energiavaraston sijoittamista Ritarin Hautamaan alueelle perusteltu vain hakijakonsernin omistuspohjalla sekä kallioisella maaperällä. Muita mahdollisia sijoitusvaihtoehtoja ei ole käsitelty ollenkaan. Esimerkiksi Laihian Kaakimonnevan-Vaatimonnevan alueella joko hanketoimijan omilla mailla tai lähialueilla voisi olla sopivia paikkoja. Suunnitteilla on myös aurinkovoimalan rakentaminen alueelle. Paikan viereen on valmisteilla Rajavuoren tuulivoima-alue, josta on jo rakennettu sähkönsiirtolinja Laihialle. Samoin, jos sijoituspaikka olisi lähellä Seinäjoen sähköasemaa, ei ollenkaan olisi tarvetta rakentaa suunniteltua pitkää sähkönsiirtolinjaa.

Energiavaraston sijoituspaikan osalta YVA-arviointiselostuksessa ei ole otettu huomioon Pohjanmaan maakuntakaavan suojelu- ja suunnittelumääräyksiä koskien mm. kaavaan merkittyjä lähellä olevia ekologisista yhteyksiä, ulkoilureittejä, luonnonsuojelu-/Natura-alueita (SL/Nat) tai

luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeitä alueita (luo). Siten esitetty sijoituspaikka on kaavan suunnittelumääräysten vastainen.

Myös ELY-keskus antamassaan yhteysviranomaisen lausunnossa 29.8.2024 esittää, että energiavaraston sijainti ei ole optimaalisin, kun ottaa huomioon pitkän sähkönsiirtotarpeen. Samaten lausunnossa huomautetaan siitä, että ohjelmassa ei tuoda esiin perusteluja hakealueen sijoittamiselle juuri tälle sijainnille, muuten kuin maanomistusolojen kannalta. Samaten ELY-keskuksen mukaan tulee huomioida myös maakuntakaavojen suunnittelumääräykset mm. sähkönsiirtoon ja ekologiaan yhteyksiin liittyen.

Ramboll Oy:n toteuttamassa hankealueen luontoselvityksessä löydettiin alueelta yksi metson soidinpaikka, jolla oli vähintään kolme metsokukkoa ja yksi koppelo. Lisäksi löydettiin yksi pesä. Metso on uhanalainen ja EU:n lintudirektiivin liitteen I laji, joka edellyttää tiukkaa suojelua ja jonka elinympäristöjen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty.

Arviointiselostuksen mukaan energiavaraston laitosalueelta sekä sähkönsiirtolinjalta hakattavan puuston määrä on noin 104 ha:n alueelta yhteensä noin 8.700 m³. Puuston ja sen hiilivaraston menetystä ei arviointiselostuksessa ole huomioitu luonnonvarojen vähenemisenä. Ei myöskään ole mitenkään käsitelty näiden menetysten kompensointia Ls-lain 11 luvun mukaisilla toimenpiteillä.

Pohjanmaan luonnonsuojelupiiri vastustaa energiavaraston sijoittamista esitetyle Riitarin Hautamaan alueelle. Sijoituspaikka olisi liian lähellä viereistä Leväneva-Kuuttonevan Natura-/luonnonsuojelualueita. Samoin energiavarasto olisi lähellä lähikyläen asutusta sekä Sutikan alueen huvila-asutusta. Näillä kaikilla alueilla energiavarasto aiheuttaisi suurta vahinkoa luontoarvoille, asumiselle ja virkistyskäytölle.

3. Hulevedet

Arviointiselostuksen mukaan laitosalueen hulevesiä varten rakennetaan kaksi viivytysallasta, yhteispinta-alaltaan 21.400 m². Niitä on tarkoitus käyttää myös rankkasateiden keräilyaltaina, huoltotöiden aikana prosessiveden välivarastointiin sekä rankkasateiden ja mahdollisten onnettomuustilanteiden aikana vesien pidätysaltaina.

Hulevesien johtamisreittiä pois laitosalueelta ei ole esitetty. Ylimalkaisesti mainitaan vain hulevesien johtaminen koilliseen metsäojia pitkin Klapurinnevan suuntaan, sieltä Sutikankankaalle ja edelleen Laihianjokeen. Tarkempia puhdistusmenetelmiä ja -laitteita ei ole myöskään esitetty.

Hulevesien hoidon tarkempi suunnitelma puuttuu kokonaan. Energiavaraston prosessivesien kokonaismäärä tulee 8 akkuyksikössä olemaan yht. 240.000 m³. Lisäksi muut vesikierrossa käytettävät kemikaalit (mm. glykoli-vesiseos prosessissa 240 tn) vaatisivat paljon tilaa keräysaltaissa. Pahan onnettomuuden sattuessa vain osa vuodoista mahtuisi pidätysaltaisiin. Pääosa vuodoista leviäisi Klapurinnevan - Sutikan – Laihianjoen suuntaan, jolloin riskinä olisi näiden maaperän, pohjaveden ja Laihianjoen saastuttaminen.

Yhteysviranomaisen lausunnossa on kehoitettu esittämään tarkemmin laitosalueen hulevesien määrä myös rankkasadetilanteissa sekä niiden johtamisreitti sekä hulevesien hallinta mitoitustilanteista suuremmilla sateilla. Selvitystä maankuivatusten vaikutusten riskeistä alueen pintavesille ei ole esitetty arviointiselostuksessa, huomioiden myös yhteisvaikutukset muihin alueella tehtyihin ja suunniteltuihin maanmuokkauksiin.

4. Turvallisuus ja onnettomuusriskit

Arviointiselostuksen yhteyteen on laadittu mallinnus mahdollisen kaasuväestöstä tapahtuvan kaasuvuodon vaikutuksista (Ramboll 10.9.2024). Hiilidioksidi on ilmaa raskaampi nesteytettyinä kaasuna, joka vapautuessaan leviää ympäristöön ja laskeutuu maan pintaan, jossa syrjäyttää hapen

ja voi tällöin olla hengenvaarallinen ihmisille tukehtumisen kautta (Työterveyslaitos. OVA-ohjeet 25.5.2022. Hiilidioksidi).

Mallinnus on tehty mittaamalla kahden valitun vuotokohdan, eli pienemmän 25 cm:n ja suuremman 2,5 metrin vuodon seuraukset yhdessä kaasuväestössä. Vuotojen tulokset mitattiin IDHL-arvoina (Immediately Dangerous to Life and Health). Mallinnuksen mukaan pienemmän vuodon aiheuttama vaaravyöhyke ulottui Energiaväestöstä 77 m:n etäisyydelle. Suuremman vuodon aiheuttamat IDHL-pitoisuudet ulottuivat 850 m:n etäisyydelle eli juuri Sutikan alueen reunalle.

Epävarmaksi jää edelleen, mitä ympäristöriskejä energiaväestön toiminnasta aiheutuisi. Tehty onnettomuusriskien mallinnus ei ole tehty riittävällä tasolla. On tehtävä myös laajempi mallinnus, joissa on huomioitu myös suuronnettomuusmahdollisuudet. Tämän perusteella tulee tehdä perusteellinen riskiarviointi, huomioiden nykyisen maailmantikanteen aiheuttamat energia-alan infrastruktuuriin kohdistuvat tuhotyö- ja sabotaasimahdollisuudet. Tällöin avoimesti tiedostettaisiin todelliset riskit terveysvaikutuksista ympäristön asukkaille, huvilanomistajille sekä myös alueen luonnolle.

Yhteysviranomainen on myös lausunnossaan korostanut erityisesti onnettomuus- ja poikkeustilanteiden seurauksivaikutusten selvittämistä ilmanlaatuun. Etenkin onnettomuustilanteiden osalta tärkeää on arvioida vaikutukset ihmisiin, erityisesti lähimpään asutukseen ja loma-asutukseen. Myös Väylävirasto on korostanut lausunnossaan laitoksen riskien ja niiden seurauksivaikutusten erittäin huolellista tunnistamista.

5. Sähkönsiirtoreitti

Energiaväestön suunniteltu sähkönsiirtolinja kulkisi hankealueelta Seinäjoen sähköasemalle reittiä Ritarin Hautamaa – Vittinki – Alakylä – Seinäjoki. Lähes samaa reittiä suunnittelee omaa sähkönsiirtolinjaa myös Ilmatar Laihia Oy suunnitteilla olevalta Taaborinvuori – Miiluhaudanmäki – Jokiperän tuulivoimahankkeen alueelta.

Kumpakaankaan sähkönsiirtolinjaa ei ole merkitty ajantasaisiin maakuntakaavoihin. Yleisen edun ja energiatalouden järkevän toteuttamisen kannalta on välttämätöntä, että siirtolinjat tulee sisällyttää maakuntakaavoihin. Tällöin sähköntuottajayritykset joutuvat rakentamaan siirtolinjat yhteistyössä ja hoitamaan sähkön siirron yhteisellä linjalla.

Ramboll Oy:n tekemien luontoselvitysten mukaan suunniteltu sähkönsiirtolinja ylittäisi tai sivuaisi mm. seuraavat arvokkaat luontokohteet:

- Visaharjun pohjavesialue
- Kylkisalonnevan pääosin luonnontilainen suoalue, luonnon ydinaluetta, jolla mm. teeren soidin- ja pesimäalue
- Metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä kohde Peräkylässä
- Kärmesojan suojeluun varattu alue
- Hakometsän luonnonsuojelualue
- Vittingin arvokas kalliomäki
- Hautalankylän METSO-suojelualue
- Ilmajoen Alajoen kansallisesti tärkeä FINIBA-alue
- Yksi liito-oravan ydinalue ja lisääntymisalue
- Yksi vähintään 5 metsokukon soidinpaikka

- Ainakin kolme teeren soidinpaikkaa (3, 9 ja 6 kukkoa)
- Yksi kanahaukan pesä
- Yksi hömötiaisen pesä
- Neljä aktiivista viirupöllöreviiriä

Liito-orava on EU:n luontodirektiivin IV (a) laji, jolle edellytetään tiukkaa suojelua ja jonka lisääntymis- ja levähdyspaikkoja ei saa hävittää. Reitin varrella havaittiin selvityksissä kaikkiaan 13 erilaista huomionarvoista luontotyyppikohdetta, joiden uhanalaisuusluokka on joko vaarantunut tai erittäin uhanalainen. Tehtyjen luontoselvitysten yhteydessä esitettyjä suosituksia edellä esitettyjen arvokkaiden luontokohteiden huomioimisesta sähkönsiirtolinjan suhteen tulee noudattaa (siirtomahdollisuudet, suojavyöhykkeet ja muut toimenpiteet).

Mahdollinen sähkönsiirtoreitti tulee siirtää kauemmaksi suunnitellun reitin paikalta todettujen arvokkaiden luontokohteiden sekä uhanalaisten lintulajien ja liito-oravien esiintymisalueilta. Tällöin on varattava myös riittävät suojavyöhykkeet em. alueisiin.

6. Yhteisvaikutukset

Arviointiselostuksessa on energiavaraston yhteisvaikutuksia muiden alueella käynnissä ja suunnitteilla olevien hankkeiden kanssa arvioitu varsin suppeasti ja pintapuolisesti. Minkäänlaisia yhteydenottoja tai yhteistyöpyrkimyksiä ei ole arviointiselostuksessa havaittavissa. Yhteysviranomaisen on lausunnossaan arviointiohjelmasta edellyttänyt yhteisvaikutusten arviointia useilla eri osa-alueilla. Yhteisvaikutuksia koskien sähkönsiirtolinjan rakentamista Seinäjoen sähköasemalle lähes samaa reittiä Ilmattaren kanssa ei ole arvioitu mitenkään.

Samoin ei ole arvioitu ollenkaan yhteisvaikutuksia EPV Energia Oy:n oman konsernipiirin hankkeiden kanssa Laihan Vaatimonnevan ympäristössä (esim. sijoituspaikkavaihtoehtona). Alueelle suunnitelluista muista hankkeista puuttuu kokonaan Ilmatar Laihia Oy:n suunnittelema Kattiharjun tuulivoima-alueen hanke Laihan kunnan puolelle, käsittäen maksimissaan 13 voimalaa. Alueen kaavoittamisesta on jo maaliskuussa 2023 toimitettu aloite Laihan kunnalle.

7. Natura-arviointi Levaneva-Kuuttoneva

Energiavaraston YVA-arviointiselostukseen ei ole tehty Natura-arviointia Levaneva-Kuuttonevan NATURA-alueelle. Natura-arviointi tulee tehdä. Siinä tulee huomioida myös muiden alueella käynnissä olevien energiahankkeiden yhteisvaikutus Levaneva-Kuuttonevalle. Energiavaraston hankealueesta on matkaa valtion Levaneva-Kuuttonevan luonnonsuojelualueelle vain noin 1,5 km. Luonnonsuojelualue on Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan suurin soidensuojelualue, noin 3.300 ha. Alue on myös Levanevan Natura 2000 –alue. Alue on yksi maamme parhaista linnustoalueista ja on siksi luokiteltu FINIBA –linnustoalueeksi. Alueen yli kulkee merkittävä vesilintujen ja petolintujen muuttoreitti pohjoiseen. Samalla alue muodostaa muuttomatkalla olevien lintujen levähdyspaikan.

Myös Pohjanmaan ajantasaisessa maakuntakaavassa on annettu Levanevan Natura-aluetta koskien suunnittelumääräys: ”Alueiden käyttö ja toimenpiteet tulee suunnitella ja toteuttaa niin, etteivät ne merkittävästi heikennä niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000- verkostoon”. Tätä maakuntakaavan suunnittelumääräystä tulee YVA-ohjelmaa laadittaessa noudattaa. Natura-arvioinnissa on huomioitava hankealueella tehtävien maankuivatusten vaikutukset myös Levaneva-Kuuttonevan vesitalouteen. Viime vuosien aikana on todettu suoalueella huomattavaa kuivumista. Syynä tähän ovat lähinnä rajut metsien syväojuituksen soiden pohjoispuolen metsissä. Myös energiavaraston meluvaikutukset ja maisemavaikutukset Natura-alueelle on arvioinnissa otettava huomioon.

Suunniteltu energiavarasto on 3 km:n päässä Levaneva-Kuuttonevan alueella pitkään pesineen maakotkan pesästä (poikastuotoltaan Suomen tuottoisin maakotkan pesä). Energiavarasto sijoittuisi maakotkan saalistusalueelle, jonka suuruus on noin 300 km². On hyvin todennäköistä, että maakotkan pesä tuhoutuisi energiavaraston ja sähkönsiirtolinjan takia. Tämä on Natura-arvioinnissa otettava erityisen tarkasti huomioon. Natura-arvioinnissa tulee ottaa huomioon myös mahdolliset onnettomuudet ja vastaavat sekä niiden vaikutukset Levanevan Natura-alueen luontoon, linnustoon ja muuhun eläimistöön.

8. Muuta

Yleisötilaisuus energiavaraston YVA-selostuksesta Laihian Ylipään nuorisoseuralla 13.1.2025 oli pettymys. Hanketoimijan asenne lähes salin täyteistä yleisöä kohtaan oli ylimielinen: Eteen tuotuun pieneen fläppitauluun heijastettu teksti ei näkynyt yhtään. Esitettyihin kysymyksiin ei saatu vastauksia, niitä siirrettiin toisilleen tai vastattiin muuhun kuin mitä kysyttiin. Koko tilaisuus oli muodollinen, joka pidettiin koska YVA-ohjelman mukaan on pidettävä.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on tutustunut yllä mainittuun lausuntopyyntöönne. Tukes antaa lausuntonsa kemikaaliturvallisuus- (390/2005) ja painelaitelainsäädännön (1144/2016) näkökulmasta. Tukes on osallistunut YVA-arviointiohjelmaan liittyneeseen ennakkoneuvotteluun 12.3.2024. Tukes pyytää arvioimaan energiavaraston sijoittumisen edellytyksiä YVA-vaiheessa myös kemikaaliturvallisuuslainsäädännön näkökulmasta. Jos toiminta edellyttää Tukesin kemikaaliturvallisuuslupaa (390/2005):

1. kaavan tulee olla soveltuva ko. toiminnalle

- Tukes suosittelee laajamittaiselle kemikaalitoiminnalle kaavamerkintää T/kem ja/tai kaavamääräyksissä mainintaa soveltuvuudesta kemikaalilaitoksille.
- Mahdolliset onnettomuuksien vaikutukset eivät saa estää energiavaraston ympäristön kaavan toteutumista.

2. lupahakemus tulee toimittaa Tukeksiin hyvissä ajoin ennen kemikaalitoiminnan suunniteltua aloittamista

- Tukes arvioi energiavaraston sijoittumisen kemikaaliturvallisuuslainsäädännön perusteella
- Tukes voi asettaa lupapäätöksessä toiminnalle ehtoja

Perusteluita:

Hiilidioksidi ei ole kemikaaliturvallisuuslainsäädännön tarkoittama vaarallinen kemikaali, joten sitä ei suoraan kosketa ko. säädösten vaatimukset. Hiilidioksidivuodolle on tehty mallinnuksia. YVA-selostuksessa on mainittu, että alustavien kemikaalitietojen mukaan toiminta voi tarvita Tukesilta laajamittaisen kemikaaliturvallisuuslupan. Hakemuksen käsittelyn tavoiteaika on tällä hetkellä non 240 vrk.

Muuta huomioitavaa, painelaitteet:

Asemakaavan mukaan suunnitellulle alueelle tulee lämmönvaihtimia sekä hiilidioksidisäiliöitä. Tiedoissa ei käy ilmi muiden kuin hiilidioksidisäiliöiden tilavuus ja suurin sallittu käyttöpaine. Panielaitelain 1144/2016 ja valtioneuvoston asetus painelaiteturvallisuudesta 1549/2016 edellyttää sijoitussuunnitelman tarkastamista, jos

- painesäiliö, joka sijoitetaan sisätilaan, yleisötilaan tai yleisen kulkuväylän välittömään läheisyyteen, ja jonka suurimman sallitun käyttöpaineen ja tilavuuden lukuarvojen tulo on yli 10 000 bar x litraa. Yleiseksi kulkuväyläksi katsotaan myös aidatulla tehdas- tai laitosalueella sijaitseva reitti, jota työntekijät tavallisesti käyttävät alueella liikkueensa.

Sijoitussuunnitelman tarkastaa ja hyväksyy painelaitelain mukainen tarkastuslaitos. Laitoksen sijoituksessa tulee huomioida tärinän vaikutus laitoksen ja sen painelaitteiden rakenteille sekä laitoksen putkistojen kanavoinneille. Jos sijoitussuunnitelman tekemisen vaatimuksen täyttyvät ja laitoksen sijoitus hyväksytään kyseiseen kohteeseen, tulee huomioida yleiset painelaitelainsäädännön vaatimukset. Näitä ovat laitoksen painelaitteidenrekisteröinti, ja painelaitteiden käytön valvojan sekä varavalvojan nimitys.

Varsinais-Suomen ELY-keskus, kalatalousviranomainen

Ei lausuttavaa.

Mielipiteet

Mielipide 1

Hei, mikä järki on vetää useita sähkölinjoja Ilmajoen kunnan läpi? Esim. Kylkisalonnevan läpi, joka menee suojelukseen. Samoin mahdolliset sota/poikkeus/ilkivaltatilanteet, kun alueen kaikki johrot veretään Alajoen läpi. Vihreään siirtymään mentäessä millään ei ole väliä, kunhan vain paperilla näyttää hyvälle.

Mielipide 2

Sähkönsiirtoreitti koskien ... Emme tule hyväksymään uusien reittien lisäämistä peltolohkollemme. Lohkollamme on jo yksi linja vaivoina. Lisäksi asiasta on todella heikosti tiedotettu maanomistajia. Maanpuollustuksellisesta näkökulmastakin katsoen, kyseiset sähkölinjat pitäisi asentaa maanalle, koska nykytekniikka sen mahdollistaa ja kaapelien asennus on jo arkipäivää.

Mielipide 3

Yhdyn yhteysviranomaisen lausuntoon, hankkeen sijainti ei ole riittävän perusteltu osoittamaan saatuja hyötyjä, siihen kohdistavasta 32km ilmalinjan haitasta. Sijainti pitää miettiä uudelleen että siitä on saatavilla synergiaetuja ja lisäarvoa veronmaksajille. Sähkölinjan rakentaminen kuvailulle sijainnilla on harkitsematonta, koska ko. Linjalta on sekä purettu että alajoelle juuri valmistunut uusi sähkölinja

Mielipide 4

Pahanperän pohjoisosan alueet ovat pitkäaikaisen ylisukupolvisen metsätalouden käytössä, sekä virkistyskäytössä metsästyksen kaltaisissa toimissa – joita systeemaattinen ei-avohakkuihin perustuva metsätalous mahdollistaa. Kun nyt EPV haluaa alkaa tehdä liiketoimintaa taas kerran muiden mailla – tuhoten systemaattisen metsänhoidon ja maksimoidakseen oman tuottonsa, niin jyrkkä ei tämäntyyppisille halveksittavalle hyväksikäytölle. EPV olisi voinut tunkea linjansa saarikkonevan läpi kohti pelloja, linjahan menee saarikkonevan pohjoispuolella ihan vieressä. Se olisi tietysti haitannut minimaalisesti heidän omaa turpeen nostoa, joten mieluummin sitä vetävät uusia linjoja muiden metsien läpi – kun ei millään ole mitään väliä.

Lisäksi valmiit linjat menevät jo saarikkonevan länsipuolelta – onko tuonkaan laajennusprojekti edes saatu vielä päätökseenkään, kun pitäisi päästä hakkaamaan jo muiden metsiä. Meilläkin yli 70 vuoden vanhat metsät sähkölinjan tiellä, joiden on annettu kasvaa riistan ja metsän

monimuotoisuuden vuoksi. Oma lukunsa on Alajokikulttuurimaiseman tunkeminen täyteen taas uusilla sähkölinjoilla.

Mielipide 5

Munakassa maanomistajana kuulin asiasta eilen 6.2.2025 klo.14:25 ensimmäisen kerran WhatsAppista. Mitään virallista kirjettä en ole saanut. Kyseisessä asiassa luulisi maanomistajan saavan kirjeen???? Voimalinja näyttäisi kulkevan maitteni ja metsieni lävitse. Suunniteltu voimalinja ei kyllä ole suorin reitti Laihialle?

Mielipide 6

Asun Ilmajoen Munakassa ja olen maanviljelijä. En hyväksy minkäänlaista uutta sähkölinjaa enää pilkkomaan lakeusmaisemaa ja hankaloittamaan maanviljelystä omille pelloille. Ennestään on jo riittävästi sähkölinjapaalujen ja haruslankojen kiertämistä. Vaarallisia haruslankapaaluja maatalouskoneitten kanssa kierrettäväksi. Paalujen alustat jää viljelemättä koska sinne ei ole nykykoneilla menemistä, eikä siis pääse kuin rikkakasvit niissä valloilleen. Linjalle pitää ehdottomasti löytää toinen reitti ja yleensäkin olla haruksettomia paaluja. Muualla Suomessa näkee niitä ja onhan ne paljon käytännöllisempiä. Tämän lisäksi linjaa suunnitellaan liian lähelle asutuksia Munakassa. Vastustan jyrkästi sähkölinjan suunniteltua sijaintia koko Ilmajoen alueelle! Etsikää muita reittivaihtoehtoja jottei kaikki tule Ilmajoen kunnan alueelta menemään.

Mielipide 7

Kannanotto EPV ENERGIA oy:n sähkönsiirtosuunnitelman linjahankkeeseen

Kyseessä on tila: ...

Totesimme, että linja on suunniteltu kulkemaan molempien metsäpalstojen ja niiden välissä olevan peltolohkon ylitse.

1. Metsälohkot ovat olleet luonnontilassa 70 vuotta ja palstoilla on vanhaa puustoa, runsaasti vanhaa haapapuuta. Eläimistö tuossa metsässä on rikasta ja monilajista. Alueella on asunut liito-oravia.

2) Alueen luontoa-arvoja ei ole huomioitu ja tutkittu riittävän tarkasti YVA luontoselvityksessä. Selvityksessä ei ole tarkistettu näitä kyseisiä metsäpalstoja.

3) Ihmettelemme suuresti miksi Kuulasta-Ahonkylään n. 15 vuotta sitten puretun voimalinjan pohjia ei voida hyödyntää tulevan linjan väylänä vaan on hakattava uutta metsää.

VASTUSTAMME VOIMALINJAN TÄMÄN HETKEN SUUNNITELMIEN MUKAISTA REITTIÄ!!

Mielipide 8

Olen Sutikan Jokiperän loma-asunnon omistaja ja olemme muiden mökkiläisten kanssa ihmetelleet että kuinka on mahdollista että juuri meidän läheisyyteen likelle Ritarin hautausmaata suunnitellaan tällaista energiavarastoa mikä vaaratilanteessa on hengenvaarallinen ihmisille ja eläimille. Onko mitään testauksia tehty soveltuuko ollenkaa Suomen olosuhteisiin.

Kuinka kauan kestää kunnes pelastuspartio on paikalla, eikö tällainen energiavarasto olisi hyvä rakentaa jonnekin missä on kunnola etäisyyttä mökkeihin ja asuntoihin ja jo voimassa olevan voimalinjan läheisyyteen niin säästyy luontoakin ja eläinten elinsijat säilyy. Meillä on lammessa ja ympäristössä laaja linnusto esim. Joutsen perhe on pesinyt monta vuotta nyt oli 6 poikasta ilo silmälle siellä on myös kuikkaperhe ja monet muut vesilinnut ja pääskysel, haukat, kotkat, lepakot ja nyt on nähty ilvespariskunta ja ahma.

Jos tällainen energiavarasto tulee läheisyytemme niin lunastaako joku mökkimme kun kukaan ei halua virkistyä tällaisella alueella silloin mökkien arvo romahtaa. Tällä alueella on n. 25 mökkiä ja kaikki nauttivat tästä ihanasta luonnon paikasta uusin hirsimökki on 2v. vanha, kaikki on kehittäneet virkistyspaikkaansa varojensa mukaan yli 30 vuotta. Meidän mökki on käytössä 6 kk kesä kautena ja talvella viikonloput.

Haluamme että päättäjät tekevät järkeviä, oikeita päätöksiä että sukupolvesta toiseen olisi ihana virkistyä töissä ihanassa luonnonpaikassa kalastellen ja eläimistä nauttien.

Mielipide 9

Haluan jättää valituksen koskien suunniteltua energiavarastoa Laihialle ja sen vuoksi 110kv voimalinjan rakennusta Munakan läpi. Kyseinen suunniteltu voimalinja kulkee perheeni (jossa 3 alle kouluikäistä lasta) talosta Kurunkorvessa reilun 100m päässä, jos se toteutuu suunnitellusti.

Valituksen pointit:

1. En löydä mistään turvaetäisyyksistä koskien kahta vierekkäistä 110kv voimalinjaa. Onko näitä edes tutkittu mikä on turvaetäisyys asuinrakennuksille ja vaikutus ihmisille kun on useampi 110kv voimalinja vierekkäin? Stukin sivuilla puhutaan ainoastaan yhden 110kv turvaetäisyydestä.
2. Miksi voimalinja on suunniteltu olemassaolevan linjan länsipuolelle? Miksi ei Kyrönjoen puolelle (jolla ei ole asuinrakennuksia)? Olemassaolevan linjan ylitys/alitus ei taida olla ongelma.
3. Vaadin tarkempia tutkimuksia terveysvaikutuksista ja turvaetäisyyksistä koskien kahta 110kv vierekkäin olevaa voimalinjaa.

Pyydän mahdollisia yhteydenottoja sähköpostitse

Mielipide 10

Haluamme maanomistajana ... tuoda esiin EPV Energia Oy:n laatimaan suunnitelmaan koskien projektia nro 1510081730 (diaarinumero: EPOELY/1351/2024) seuraavat näkökulmat ja kannanotot:

Emme hyväksy sähkölinjan rakentamista maittemme yli koska:

Palstan maa-arvon putoaminen.

Tukikelpoinen maa-alue vähenee ja sato määrä vähenee.

Kierrettävät paalurakenteet huomattavasti hankaloittaa viljelyä.

Paalun juureen kertyvä rikkakasvipesäke, lisää torjunta kustannuksia.

Sähkölinjan alla lintujen levittämät rikkakasvit lisääntyvät (lähinnä hukkakaura) lisää kasvinsuojeluaineiden käyttöä ja sitä kautta kustannuksia sekä ympäristökuormitusta.

Linjan rakentamisesta aiheutuvat haitta ja mahdollinen satovauriot, sekä raskailla koneilla pelloille aiheutuvat vauriot

Kyseinen maa-alue, on myös suurten pohjoisten muuttolintujen muuttoreitillä.

Minkä ihmeen takia pitää sähkölinjaan rakentaa tuollainen U lenkki Munakkaan kautta metsien, sekä maanomistajien ja asuttujen asumusten harmiksi, kilometri kaupalla.

Annan tarvittaessa lisäselvityksiä asiassa.